

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/340/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114225968
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114225968.2

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31575951, p r o t i žalovanému: Q. C., S.. X.XX.XXXX, M. Q. - S. Š., F. XXXX/X, o zaplatenie 9.837,26 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l i :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 497,42 eur s úrokmi z omeškania vo výške 8% ročne od 23.9.2014 do zaplatenia a tiež kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 53,96 Eur, to všetko v mesačných splátkach po 50 eur počnúc mesiacom júnom 2015 pod následkom straty výhody splátok.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 25.9.2014 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 9.837,26 Eur, úrokov vo výške 2.406,27 Eur, sankčných poplatkov vo výške 1.150,54 Eur a poplatkov za upomienky vo výške 84,95 Eur. Žiadal tiež priznať zmluvný úrok 13,9% ročne z nezaplatennej istiny od 23.9.2014 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov taktiež od 23.9.2014 do zaplatenia. Nárok uplatnil z úverovej zmluvy zo dňa 2.10.2012, pričom poukázal na to, že žalovaný si svoje zmluvné povinnosti nespĺnil a preto došlo k zosplateniu úveru listom zo dňa 23.4.2013.

Žalovaný sa k výške svojho dlhu nevedel vyjadriť. Uviedol však, že je ochotný svoj dlh voči žalobcovi zaplatiť, avšak poukázal na svoju zlú sociálnu situáciu vzhľadom na to, že je nezamestnaný a má príjem len z brigádnickej činnosti v priemere mesačne 250 Eur. Nemá žiadne úspory a je bezmajetný. Žiadal preto o povolenie mesačných splátok vo výške 50 Eur.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, písomnými vyjadreniami žalobcu, úverovou zmluvou zo dňa 2.10.2012, výpisom z účtu, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 23.4.2013, prehľadom o úhradách žalovaného, prehľadom spôsobu výpočtu úroku z omeškania, upomienkami zo dňa 27.12.2012, 24.1.2013, 25.2.2013 a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 2.10.2012 úverovú zmluvu, ktorou žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 10.000 Eur ako bezúčelový úver s úrokovou sadzbou 13,9% p.a. V zmluve bol dohodnutý poplatok za správu úverového účtu 1,99Eur mesačne a výška anuitnej splátky 155,16 Eur. Stanovená bola splatnosť

prvej splátky 22.10.2012 a poslednej 20.9.2012. Celkovo mal žalovaný uhradiť 120 splátok vo výške 18.858 Eur. V zmluve je uvedené aj RPMN 15,43% a jeho priemerná hodnota 12,55%.

Následky porušenia zmluvných povinností boli dohodnuté v bode 4 a to konkrétne v bode 4.1 tak, že ak klient nezaplatí anuitnú splátku včas, banka má právo na úrok z omeškania vo výške 8% p.a. s nesplatenou anuitnou splátkou až do jej zaplatenia.

V bode 4.3 sa uvádza, že ak klient neuhradí úver v lehote splatnosti úveru, je povinný uhradiť z nesplatenou časti úveru popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania vo výške 8% p.a. a to až do jej zaplatenia.

V bode 4.2 sa konštatuje, že ak klient poruší alebo nesplní akýkoľvek záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy vzniknutý kedykoľvek počas jej trvania vrátane omeškania v zmysle predchádzajúceho bodu 4.1 banka je oprávnená žiadať predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom.

Žalovaný sa nevedel vyjadriť k svojmu splácaniu úveru avšak súd z prehľadu úhrad predložených bankou (č.l. 44) zistil, že žalovaný uhradil len prvé dve splátky a to dňa 22.10.2012 a dňa 20.11.2012. Nasledovali dve úhrady dňa 20.12.2012 a 31.12.2012 vo výške 16,17 Eur a posledná platba bola realizovaná dňa 15.2.2013 vo výške 172,11 Eur. Celkovo tak žalovaný z tohto úverového vzťahu zaplatil sumu 502,58 Eur.

Listom zo dňa 23.4.2013 žalobca vyzval žalovaného na úhradu celého dlhu vo výške 10.368,54 Eur s príslušenstvom do 15.5.2013, keďže rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru.

Súd opakovane vyzýval žalobcu na vysvetlenie a preukázanie nárokov na zaplatenie sankčných poplatkov, poplatkov za upomienky ako aj vysvetlenie výšky zmluvných úrokov vo výške 2.406,27 Eur s tým, že je potrebné uviesť za aké obdobie, z akej sumy a v akej úrokovej sadzbe boli tieto úroky počítané. Na túto výzvu však žalobca reagoval nedostatočne. Predložil súdu len výstupy z automatizovaných systémov, ktoré sú neprehľadné, pričom jeden takýto výstup označený ako príloha 2 (č.l. 32) sa mal týkať výpočtu úroku z omeškania, avšak súd musí konštatovať, že tieto výpisy nemajú pre súd žiadnu výpovednú hodnotu. Žalobca na spomínanú výzvu súdu ohľadom upomienok predložil len 3 písomné upomienky zo dňa 27.12.2012, 24.1.2013 a 25.2.2013 a tiež už spomínanú výzvu na predčasné splatenie úveru a sadzobník poplatkov. V ňom je stanovený poplatok za upomienku vo výške 15 eur a výzva vo výške 30 eur. Až v ďalšom konaní, ktorým ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní (podanie zo dňa 8.4.2015) uviedol k zmluvným úrokom len to, že ide o úrokovú sadzbu 13,9% ročne na základe zmluvy bodu 1.2 a sankčné poplatky už označil v tomto podaní ako úrok z omeškania vyčíslený ku dňu podania žaloby a uplatnený na základe zmluvy bodov 4.1 - 4.3.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

Súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovili názor, že v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ vyššie citovaného zákona nepostačuje, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovoprávneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, ale tiež Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8co 549/2014 z 30.12.2014.

V dôsledku chýbajúcej vyššie uvedenej obligatórnej náležitosti zmluvy nastáva dôsledok podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, ktorý spočíva v tom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný má žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 10.000 Eur a keďže zaplatil mu 502,58 Eur, jeho dlh voči žalobcovi predstavuje sumu 497,42 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného len k zaplateniu tejto sumy a úrokov z omeškania a žalobu v prevyšujúcej časti z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

Úroky z omeškania boli priznané podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 131.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd pri stanovení výšky úrokov z omeškania vychádzal z vyššie citovanej právnej úpravy vzhľadom na § 10c spomínaného nariadenia vlády v aktuálnom znení, podľa ktorého ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013 výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

Rozhodujúce v tomto prípade bolo to, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol 2.10.2012, to znamená za účinnosti spomínaného vládneho nariadenia, podľa ktorého výška úrokov z omeškania sa navýšila o 8% ako základná úroková sadzba ECB. Vychádzajúc z dispozičnej zásady v konaní (§ 153 ods. 2

O.s.p.) súd priznal úroky z omeškania v rozsahu ich uplatnenia t.j. 8% ročne, aj keď podľa spomínaného nariadenia predstavovali úroky z omeškania ku dňu 16.5.2013 8,25%. Žalovaný sa totiž dostal do omeškania od uvedeného dňa v dôsledku predčasného zosplatnenia úveru listom zo dňa 23.4.2013, ktorým mal zaplatiť zostatok úveru do 15.5.2013.

Žalobca v žalobe uplatňoval aj tzv. sankčné poplatky, ktoré až v poslednom podaní označil ako úroky z omeškania. Ich výšku však kvalifikovaným spôsobom nevysvetlil a nepreukázal. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá spočíva v tom, že tvrdené skutočnosti a navrhovanie dôkazov je zásadne vecou účastníkov konania. Účastník konania má teda nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť. Pokiaľ si účastník nesplní povinnosť tvrdenia skutočnosti a následne dôkaznú povinnosť musí niesť nepriaznivé dôsledky v tom smere, že bude rozhodnuté v jeho neprospech. Súd v súvislosti s kapitalizovanými úrokmi z omeškania priznal len sumu 53,96 Eur, čo predstavuje uplatnený úrok z omeškania vo výške 8% ročne, ale len z prisúdenej istiny 497,42 eur a vypočítaný za obdobie od vzniku omeškania žalovaného zo splatením zostatku úveru t.j. od 16.5.2013 do 22.9.2014. Za ďalšie obdobie totiž žalobca už úrok z omeškania uplatnil a súd ho aj priznal. V prevyšujúcej časti pokiaľ ide o tento nárok teda označený ako sankčné poplatky a neskôr úroky z omeškania súd pre neunesenie bremena tvrdenia, ale aj dôkazného bremena žalobu zamietol. Vychádzajúc z toho istého princípu bola zamietnutá aj žaloba týkajúca sa poplatkov za upomienky, pretože žalobca doložil len tri upomienky, pričom podľa sadzovníka poplatkov bol stanovený poplatok 15 eur za upomienku a za výzvu 30 Eur, to však nekorešponduje so žalovanou sumou. Navyše poplatky v tejto výške súd považuje za neprimerané. V tejto súvislosti možno poukázať na právny záver vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove 6Co 126/2012. Zákon totiž v zmysle § 121 ods. 3 OZ považuje za príslušenstvo pohľadávky náklady na jej uplatnenie. Predpokladá teda presné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku bez transparentného výpočtu skutočných nákladov plne zapadá do definície neprijateľnej zmluvnej podmienky z dôvodu jej neurčitosti a nedostatočnej transparentnosti. Navyše súd v tejto súvislosti poukazuje aj na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle už citovaného § 11 ods. 1 písm. a zákona č. 129/2010 Z.z.

Súd v danom prípade zohľadnil aj zlú sociálnu situáciu žalovaného, ktorého príjem je nepravidelný a je v minimálnej výške a preto s poukazom na § 160 ods. 1 vetu druhú O.s.p. mu povolil mesačné splátky tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol neúspešný v prevažnej časti uplatneného nároku a preto mu náhrada trov neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.